

РЕШЕНИЕ

Номер 1537

23.11.2020 г.

Град София

В ИМЕТО НА НАРОДА

Апелативен съд - София

11-ти търговски

На 16.11.2020 година в публично заседание в следния състав:

Председател: Бистра Николова

Членове: Тодор Тодоров
Милен Василев

Секретар: Ирена М. Дянкова

като разгледа докладваното от Тодор Тодоров Въззивно търговско дело № 20201001002372 по описа за 2020 година

Производството е по реда на чл. 613а, ал. 1 от ТЗ.

Образувано е по въззивна жалба на „ПИРГОС АГРО“ ООД и по въззивна жалба на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД, подадени против Решение № 260002 от 13.08.2020г., постановено по т.д.н. № 169/2019г. по описа на ОС - Враца, ТО, с което съдът е обявил неплатежоспособността на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД, определил е 31.12.2019г. за начална дата на същата, открил е производство по несъстоятелност на дружеството, назначил е временен синдик, свикал е Първо събрание на кредиторите.

В жалбата на „ПИРГОС АГРО“ ООД са сторени оплаквания за неправилност, обосновани на допуснати съществени процесуални нарушения на съдопроизводствените правила, както и необоснованост в частта, с която е определена началната дата на неплатежоспособността. Посочва, че съдът не е обсъдил в пълнота, поотделно и в тяхната съвкупност всички събрани по делото доказателства. Твърди, че изготвените заключения не са обективно изготвени и съобразени с представените доказателства. В молбата по чл.625 от ТЗ е поискано изследване на последните пет години на финансовото състояние на дружеството, а съдът е допуснал експертиза за период от 3 години, като по тази причина е определена погрешно датата на неплатежоспособността. Посочва, че в последното открито съдебно заседание по делото е поискано да бъде обявена неплатежоспособността на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД, при условията на кумулативност и свръхзадължеността, като при наличие и на двете предпоставки да бъде съобразена по-ранна дата. В оспореното решение, нито е посочена начална дата на свръхзадължеността, нито е коментирано това състояние на дружеството. Сочи, че не е изготвен доклад по делото, съгласно правилата на чл. 145 и

чл.146 от ГПК. С въззивната жалба са направени доказателствени искания. Моли за постановяване на решение, с което обжалваното такова да бъде отменено като неправилно в частта, в която е определена началната дата на неплатежоспособността на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ООД.

Насрещната страна „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД изразява становище по така подадената въззивна жалба, като посочва, че последната е неоснователна. Твърди, че решението, в частта, с която е определена началната дата на неплатежоспособността е постановено при пълнота на доказателствата. Изразява становище по отношение на направените с въззивната жалба на „ПИРГОС АГРО“ ООД доказателствени искания, като посочва, че по отношение на тях е налице хипотезата на чл.266, ал.1 от ГПК.

В жалбата на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД са сторени оплаквания за неправилност и необоснованост на обжалваното решение, постановено при съществено нарушение на процесуалния и материалния закон. Сочи, че не са безспорно доказани и установени основанията за откриване на производство по несъстоятелност на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД. Посочва, че самият длъжник има вземане към молителя, което не е било изследвано от първоинстанционния съд. Твърди, че по делото не е установено спиране на плащанията от страна на длъжника, съгласно чл. 608, ал.2 от ТЗ. Счита, че затрудненията на дружеството са временни, а не трайни, както неправилно е приел първоинстанционния съд. Моли да бъде отменено решението и да бъде постановено друго, с което да бъде отхвърлена молбата по чл. 625 от ТЗ.

Насрещната страна „ПИРГОС АГРО“ ООД изразява становище по така подадената въззивна жалба, като посочва, че последната е недопустима и неоснователна. Посочва, че депозирана жалба е подадена след изтичане на предвидения в чл. 633, ал. 1 ТЗ седем дневен срок от вписване на решението в ТР. Твърди, че така посоченото вземане на длъжника към „ПИРГОС АГРО“ ООД е било предмет на друго производство, което е приключило с влязло в сила решение по т.д. № 117/2018г. на САС , с което е отречено съществуването на вземането, което е било предявено в процеса като възражение за прихващане. Моли да бъде потвърдено решението на първоинстанционния съд, в частта с която е открито производство по несъстоятелност на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД.

САС, ТО, 11 състав, след като обсъди оплакванията в жалбите във връзка с атакувания съдебен акт, намира следното:

Жалбите са подадени в законноустановения срок, от страни в първоинстанционното производство: кредитор - относно определената начална дата, и длъжник, по отношение на който е открито производство по несъстоятелност, от където произтича и правния им интерес от обжалване на решението. Противно на твърденията на „ПИРГОС АГРО“ ООД в депозирания отговор за това, че въззивната жалба на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД е подадена извън срока по чл. 633, ал. 1 ТЗ, то видно от датата на депозирането □ по пощата – 21.08.2020г. и датата на постановяване на решението в

Търговския регистър – 14.08.2020г., то срокът за обжалване е спазен.

Жалбите са подадени срещу подлежащ на въззивно обжалване по силата на чл. 613а, ал.1 ТЗ съдебен акт.

Производството по т.д.н. № 169/2019 г. по описа на ОС - Враца, ТО е образувано по молба на „ПИРГОС АГРО“ ООД, с която, на основание чл. 608, ал.1, т. 1 от ТЗ, евентуално чл.742, ал.1 ТЗ молителят е поискал от съда да открие производство по несъстоятелност на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД, да обяви неплатежоспособността на същото, евентуално свръхзадължеността, както и да определи началната й дата.

СГС е приел, че длъжникът „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД притежава качеството на търговец, установил е факта на съществуващо парично задължение на длъжника към молителя „ПИРГОС АГРО“ ООД произтичащо от търговска сделка, установено от влязло в сила съдебно решение, установил е че състоянието на неплатежоспособност е обективно и трайно и предвид осъществяването на състава на [чл. 630, ал.1 от ТЗ](#) е открил производство по несъстоятелност, определил е началната дата на неплатежоспособността на ответното дружество – 31.12.2019г., назначил е временен синдик и е насрочил първо събрание на кредиторите на дружеството.

Пред настоящата инстанция с въззивната жалба на „ПИРГОС АГРО“ ООД са направени доказателствени искания за допускане изслушването на съдебно – счетоводна експертиза със задача определена от жалбоподателя, както и да се допусне издаване на съдебни удостоверения. С отговора на въззивната жалба „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД, с подробно изложени аргументи смята, че доказателствените искания са неоснователни и моли същите да бъдат отхвърлени.

С определение № 1735 от 27.10.2020г., настоящият състав е оставил без уважение така направените доказателствени искания на „ПИРГОС АГРО“ ООД.

Настоящият въззивен съдебен състав намира така постановеното решение за валидно и допустимо, а относно неговата законосъобразност по същество на спора, на основание чл.269 ГПК вр. чл.613а, ал.1 ТЗ извърши преценка в рамките на наведените с въззивните жалби доводи, при което намира от фактическа страна следното:

От приложените т.д.№35/2017г. на Окръжен съд-Враца, т.д.№117/201г. на Софийски апелативен съд и т.д.№2626/2018г. на ВКС се установява, че с влязлото в сила решение на САС на молителя „ПИРГОС АГРО“ ООД са присъдени на основание чл.79, ал. 1 от ЗЗД следните суми: 46 226,82 лв. по фактура с № 2000002286/01.10.2016г., ведно с мораторната лихва на основание чл.86 от ЗЗД в размер на 2 188,31 лв.; 52 920,00 лв. по фактура № 2000002289/01.10.2016г., ведно с мораторната лихва на основание чл. 86 от ЗЗД в размер на 2 505,21 лв.; 9 408,00 лв. по фактура № 1000004277/24.10.2016г., ведно с мораторната лихва на основание чл.86 от ЗЗД в размер на 404,24 лв.

Представено е удостоверение, издадено от ЧСИ И. Ц., рег.№899 на КЧСИ с район на действие, от което видно, че общото задължение на длъжника по издадения въз основа на решението на САС изпълнителен лист е в размер на 133 982.61лв.

За извършването на експертен анализ на икономическото състояние на длъжника по делото пред първоинстанционния съд е допусната и изслушана основна и допълнителна специализирана съдебно-счетоводна експертиза.

В първоначалното заключение, изготвено от вещото лице Г. Н., се установява, че за разглежданите периоди, а именно 31.12.2017г. до датата на подаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност на дружеството, последното осъществява търговска дейност. Дружеството е земеделски производител, като обработва пасище в с.***. За финансовата 2017г. приходите от дейността му са – 1002 хил.лв., за 2018г. – 1216 хил.лв., а за 2019г. значително са намалели – 427 хил.лв. По счетоводния баланс на длъжника към 31.12.2017г. активите на дружеството са на стойност 1 412хил.лв. и включват ДМА на стойност 534хил.лв., краткотрайни активи на стойност 878 хил.лв. в т.ч. 237хил.лв. - вземания от клиенти и парични средства в размер на 641хил.лв. Към 31.12.2018г. по счетоводен баланс активите на дружеството са както следва: ДМА на стойност 1 069хил.лв., краткотрайни активи на стойност 722 хил.лв., в т.ч. 41 хил.лв. - продукция, 291 хил.лв. - вземания от клиенти, 9 хил.лв. - други вземания и парични средства в размер на 722 хил.лв. По счетоводен баланс към 31.12.2019г. активите са с балансова стойност 1 443 хил.лв., включваща ДМА в размер на 807 хил.лв., краткотрайни активи в размер на 559 хил.лв. в т.ч. 14 хил.лв. - незавършено производство, 542хил.лв. - вземания от клиенти, 11хил.лв. - други вземания, 10хил.лв. - парични средства и 77хил.лв. - разходи на бъдещи периоди. В Таблица 1 от заключението са посочени ДМА /селскостопанска техника/ на дружеството към 31.12.2019г. В заключението се пояснява, че всички ДМА са лизингови вещи, предмет на договори за финансов лизинг, по които длъжникът е лизингополучател.

Вещото лице е установило, че по балансите към 31.12.2017г., 31.12.2018г. и 31.12.2019г. дружеството не притежава финансови дълготрайни активи по дялови участия, ценни книги и предоставени заеми.

В Таблица 3 от заключението е показана структурата на краткотрайните активи на дружеството към 31.12.2017г., 31.12.2018г. и 31.12.2019г., а в таблици 4, 5 и 6 се съдържат списъци на вземанията към посочените дати, сред които фигурират вземания към молителя "ПИРГОС АГРО"ООД по посочени от вещото лице фактури. Вещото лице пояснява, че между "ПИРГОС АГРО"ООД като възложител и "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД като изпълнител е сключен договор за съвместно производство за стопанската 2015-2016г. с предмет засяване на площи с ечемик и слънчоглед, като възложителят предоставя семена, препарати за растителна защита и торове за съвместно производство, а "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД извършва за сметка на задълженията си към възложителя агротехнически мероприятия. Всички фактури, описани в таблици 5 и 6 за задължения на "ПИРГОС

АГРО"ООД към "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД, са редовно осчетоводени, включени са в дневниците за продажби по ЗДДС и по тях е начислен дължимия ДДС.

Експертизата е установила, че в счетоводния баланс на длъжника за 2017г. е включено задължение към "ОББ"АД по договор за кредитна линия, което е текущо и се обслужва, поради което не е изискуемо. Задълженията към доставчици по Таблица 7 неправилно са отразени като задължения над 1година, поради което вещото лице е отразило тези задължения в размер на 233 246.56лв. като краткосрочно изискуеми задължения до 1 година. В счетоводния баланс за 2018г. задължението към "ОББ"АД неправилно е отразено като краткосрочно изискуемо, поради което в Таблица 7 вещото лице го е отразило като дългосрочно неизискуемо задължение. Задълженията към доставчици в размер на 220 034.56лв. неправилно са отразени като задължения над 1 година, поради което в Таблица 7 вещото лице ги е включило като краткосрочни. Задълженията към предприятия от група към ЧЗП Т.Й.Т. в размер на 80 398.52лв. по договор за паричен заем от 17.12.2018г. неправилно е отразено като задължение до 1 година, тъй като не е изискуемо, поради което в Таблица 7 вещото лице го е отразило като дългосрочно неизискуемо задължение.

В таблици 8, 9 и 10 от заключението вещото лице е съставило списък на задълженията към 31.12.2017г.; 31.12.2018г. и към 31.12.2019г.

Експертизата е установила, че длъжникът няма публични задължения.

Към 31.12.2019г. задълженията на „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД са в общ размер на 682 707, 60 лв., от които 220 034,56 лв. са с настъпил падеж и изискуеми към молителя - „ПИРГОС АГРО“ ООД. По счетоводни данни „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД има вземане от „ПИРГОС АГРО“ ООД в размер на 290 820,00 лв. Дългосрочните задължения на дружеството към „ЛИЗИНГ СОЖЕЛИС БЪЛГАРИЯ“ ЕООД по договори за финансов лизинг за покупка на селскостопанска техника се обслужват редовно и в срок. Задълженията към „ОББ“ АД по договори за кредитна линия изцяло са погасени към 27.12.2019г. Вещото лице посочва, че „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД е в състояние да покрива съществуващи изискуеми задължения. Единствените спрени плащания са към „ПИРГОС АГРО“ ООД по изпълнително дело № 0802/2018г. при ЧСИ – Ц. Д., образувано въз основа на изпълнителен лист, тъй като съгласно счетоводните регистри на дружеството „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД има вземане от „ПИРГОС АГРО“ ООД в размер на 290 820,00 лв. Последното извършено плащане от „АГРО ТЕРАНОВА 1“ ЕООД към „ПИРГОС АГРО“ ООД е в размер на 7 994, 09 лв. на 19.12.2018г. В таблица № 15 вещото лице е посочило показателите за ликвидност и финансова автономност на дружеството, като за целия изследван период те са над предвидените норми.

В обясненията си в о.с.з. на 28.02.2020г., проведено от Окръжен съд – Враца, вещото лице Г. Л. допълва, че съгласно изискванията на ЗСч, независимо от това, че описаната в заключението лизингова техника е собственост на лизингодателя, същата следва да се осчетоводи като ДМА, а задължението към лизингодателя се осчетоводява като

дългосрочно и при длъжника задължението е осчетоводено правилно.

По искане на молителя и в изпълнение на указанията на съда длъжникът е представил 4 броя договори за лизинг, амортизационни планове за 2017г., 2018г. и 2019г. и оборотни ведомости. Представил е протокол-решение на едноличния собственик на капитала на "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД от 04.01.2019г., по който е взето решение във връзка с временна необходимост от парични средства и с оглед бъдещи инвестиции, съгласно чл.134 от ТЗ едноличният собственик да направи допълнителна парична вноски в размер на 474 000лв., която да бъде внесена в касата на дружеството, а последното се задължава в срок до три години да я възстанови на собственика на капитала. Представени са и договори за заем за послужване на селскостопанска техника, сключени с "АГРИ ПРОДУКЦИОН" ЕООД на 27.02.2014г. и 08.07.2015г.

По искане на молителя на счетоводната експертиза е поставена допълнителна задача и вещото лице е изготвило допълнително заключение, което съдът възприема.

Вещото лице се произнася, че от гледна точка на ЗСч и на счетоводен стандарт №17 "Лизинг" в счетоводството на длъжника са направени правилно счетоводните записвания чрез отчитане като дългосрочно задължение, записване на лизинговия актив като ДМА и начисляването на ДДС на покупки, начисляване на амортизация на актива и осчетоводяване на плащания на лизинговите вноски. Задължението за лихви в пълния им размер съгласно погасителните планове по четирите договора за финансов лизинг не са осчетоводени като финансов разход за бъдещи периоди и дългосрочно задължение към лизингодателя. Взети са счетоводни записвания само за платените през съответните години текущи задължения за лихви съгласно погасителните планове. Вещото лице пояснява, че в първоначалното си заключение е отразило задълженията по четирите договора за лизинг като дългосрочни, а при изчисляването на коефициентите за ликвидност за съответните години тези дългосрочни задължения са изключени. При изчисляването на показателите за финансова автономност и задлъжнялост тези задължения са включени, тъй като тези показатели се изчисляват на база всички пасиви на дружеството /дългосрочни и краткосрочни задължения/. Задължението по договорите за лизинг към 31.12.2019г. съгласно предоставения на експертизата баланс е общо в размер на 462 673.04лв. При извършената повторна проверка в счетоводството на длъжника на вещото лице е предоставен Протокол №П-04000620037465-073-001/19.06.2020г. на ТД на НАП В.Търново във връзка с извършена проверка на факти и обстоятелства, възложена с Резолюция от 27.02.2020г., при която са установени несъответствия в подадената справка-декларация по ЗДДС за периода от 01.12.2019г. до 31.12.2019г., а при проверката е установено, че в дневника за покупки и СД за периода не са отразени кредитни известия, издадени от "ОТП Лизинг"ЕООД и посочени в Таблица 2 от заключението. Основанието за издаване на тези кредитни известия са допълнителни споразумения към четирите договора за лизинг от 20.12.2019г., съгласно които "АГРО ТЕРАНОВА 1" ЕООД става заместен лизингополучател, а "ТДТ-90"ЕООД - нов лизингополучател и Т. Й. Т. - нов съдължник.

Вещото лице сочи, че при изготвяне на първоначалното заключение описаните кредитни известия не са били осчетоводени, тъй като вещото лице не е било уведомено за тях и същите не са му били представени. Експертизата приема, че начисляваната амортизация на лизинговите активи е в съответствие с възприетата амортизационна политика за подобни амортизируеми активи и изискванията на чл.55 от ДОПК.

В допълнителното заключение се сочи, че при изготвянето му вещото лице е осчетоводило кредитните известия към 31.12.2019г., като е изключило лизинговите активи от стойността на ДМА в баланса и от стойностите на дългосрочните задължения към "ОТП Лизинг"ООД. В резултат от взетите счетоводни операции във връзка с издадените кредитни известия в алтернативния вариант на баланса към 31.12.2019г. възниква вземане от клиенти и задължение към бюджета за ДДС в размер на 92 534.60лв. Подадена е коригираща справка-декларация за ДДС за м.декември 2019г., в резултат от което възниква задължение за ДДС в размер на 92 424.23лв., която сума е преведена по сметката на ТД на НАП *** с платежно нареждане, наредител по което е В. Й. А. - едноличен собственик на капитала на „АГРО ТЕРАНОВА 1" ЕООД.

Вещото лице е проследило счетоводните записвания при длъжника по представените от него договори за заем за послужване от 2014г. и 2015г. и приема, че направените счетоводни операции по тези договори трябва да се сторнират, а не да се отписват по балансова стойност и да се намали печалбата от минали години по сметка 122 Печални и загуби от минали години в размер на 109 770.63лв. При определянето на структурата и стойността на активите на длъжника вещото лице е изготвило алтернативен вариант на баланса към 31.12.2019г., при който е сторнирало взетите през 2014 и 2015г. счетоводни операции за начислени амортизации в размер на 104 0042лв. и увеличаване на печалбата за минали години и сторниране на отписаната балансова стойност към 31.12.2019г. и увеличаване на печалбата за минали години със сумата 109 770.63лв.

По отношение на направената от едноличния собственик на капитала парична вноска вещото лице приема, че взетата счетоводна операция по Дт сметка 507 Парични еквиваленти - депозитна сметка и по Кт сметка 102 Допълнителен капитал за сумата 474 000лв. е неправилна, тъй като паричната вноска е с временен характер, подлежи на връщане в срок от три години, не води до увеличение на капитала и следва да се осчетоводи като дългосрочно задължение към собственика по кредита на сметка 493 Разчети със собственика. При изготвянето на алтернативния вариант на баланса към 31.12.2019г. вещото лице е изключило от раздел Собствен капитал сумата 474 000лв. и я е осчетоводило като дългосрочно задължение към собственика. В резултат от взетите счетоводни операции във връзка с прекратяване на договора за заем за послужване и извършено плащане на задължения към "ПИРГОС АГРО"ООД в размер на 7 994.09лв., които не са осчетоводени, се оказва, че кредитното салдо на сметка 507 "Парични еквиваленти депозитна сметка" би било 217 422.31лв., поради което тази операция е взета от вещото лице.

При повторната си проверка експертизата е установила, че на 01.02.2017г. от "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД са издадени 6 броя фактури за обработка и жътва в общ размер 290 820лв. с ДДС с получател "ПИРГОС АГРО"ООД. Фактурите са отразени в дневника за продажби на длъжника за м.февруари 2017г. и са включени в справките-дакларации по ЗДДС за съответния данъчен период. Те са осчетоводени като вземане по Дт с/ка 411 "Клиенти", партида "ПИРГОС АГРО"ООД и начислени приходи от услуга по Кт с/ка 703 "Приходи от услуги" и начислен 20% ДДС. Описаните 6 броя фактури не са осчетоводени в счетоводството на "ПИРГОС АГРО"ООД. С писмо №11-03-651 от 02.07.2020г. ТД на НАП офис *** е уведомила вещото лице, че след извършена проверка в информационната й система е установено, че в дневниците за покупки по ЗДДС на "ПИРГОС АГРО"ООД не са включени издадените от "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД шест броя фактури. По тази причина вещото лице е изготвило алтернативен вариант на баланса към 31.12.2018г. и 31.12.2019г., при който е отписано счетоводно вземането от "ПИРГОС АГРО"ЕООД в общ размер 290 820лв., преобразуван е финансовия резултат чрез намаляване на печалбата от текущата година към 31.12.2018г.

Нещо повече, САС, ТО, 3 състав, с решение № 1634 от 28.06.2018г. по т.д. № 117/2018г., образувано по въззивна жалба на „ПИРГОС АГРО“ ООД срещу решение № 107/06.11.2017г. по т.д. № 35/2017г. по описа на ОС – Враца, решава, че възражението за прихващане със сумата в размер на 290 820, 00 лв., представляваща стойността на извършената от „АГРО ТЕРАНОВА“ ЕООД обработка на земеделски земи по силата на договор за съвместна дейност с „ПИРГОС АГРО“ ООД от 08.03.2016г., съгласно фактури с номера 102, 104, 105, 106, 107 и 108 всички от 01.02.2017г. е неоснователно и следва да бъде отхвърлено.

Вещото лице е изследвало доставките от "ТДТ-90"ЕООД, за които през м.декември 2019г. "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД е издало три броя фактури на обща стойност 233 623.32лв. Установило е, че фактурите са осчетоводени в "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД по описан в заключението начин, включени са в дневниците за продажби за м.декември 2019г. и в справка-декларация от 10.01.2020г., а като основание за неначисляване на ДДС при издаването на фактурите е записан текст "Обратно начисление по чл.163А, ал.2 от ЗДДС". Вещото лице пояснява, че от 01.01.2014г. при продажбата на зърнени и технически култури в непреработен вид се прилага механизъм за обратно начисляване на ДДС, при който данъкът се начислява не от доставчика, а от получателя по доставката с издаването на протокол по чл.117, ал.2 от ЗДДС, а фактурите за доставка с обратно начисляване трябва да съдържат като основание "обратно начисляване чл.163а, ал.2 от ЗДДС". Издадените от "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД фактури за продажба на семена от пшеница, царевица и слънчоглед попадат в доставките по Приложение №1, част II към ЗДДС и когато получател на семената е регистрирано по ЗДДС лице, тогава доставчикът не начислява ДДС във фактурата, а това задължение е на получателя и данъкът е изискуем от него. При повторната проверка на вещото лице са предоставени три броя кредитни известия

от 03.02.2020г. към "ТДТ-90"ЕООД по трите фактури с основание "отказ от сделка" и протокол за брак на продукцията от 31.12.2019г. с отразена причина за бракуването "Навлажнени култури с голяма влажност и негодни за продажба". Кредитните известия са осчетоводени от "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД през м.февруари 2020г. и са включени с отрицателен знак "минус" в дневниците за продажби за м.февруари 2020г. и в справка-декларация от 13.03.2020г. Записано е основание за неначисляване на ДДС "Обратно изчисление по чл.163А, ал.2 от ЗДДС". Плащания по фактурите не са извършвани и на вещото лице не са предоставени договори, стокови разписки и товарителници, доказващи осъществяване на доставките. На експертизата е предоставен само протокол за брак от 31.12.2019г. Въз основа на тези обстоятелства в алтернативния вариант на баланса към 31.12.2019г. вещото лице е сторнирало вземането на "АГРО ТЕРАНОВА 1" ЕООД от "ТДТ-90"ЕООД в общ размер 233 623.32лв. и е направило съответните счетоводни корекции.

Вещото лице е извършило проверка на счетоводните записвания относно вземанията от ЧЗП Т. Й. Т. и е изготвило алтернативен вариант на баланса към 31.12.2019г., при който е сторнирало взетите счетоводни операции, в резултат от което към 31.12.2019г. няма задължение на длъжника към ЗП Т. Й. Т. по договор за заем от 17.12.2018г. в размер на 80 398.52лв., както и вземане от него в размер на 8 374.70лв.

В резултат от направените от вещото лице корекции е изготвена Таблица №7, която отразява структурата и стойността на активите на длъжника по баланса му към 31.12.2017г., 31.12.2018г. и 31.12.2019г. В Таблица №8 е показана структурата на краткотрайните активи към посочените по-горе дати, а в Таблица №9 е отразена структурата на задълженията на длъжника. Таблицы №№10, 11 и 12 съдържат списък на задълженията на дружеството към изследваните дати.

Вещото лице е изготвило алтернативен вариант на изчисление на коефициентите на ликвидност /обща, бърза, незабавна и абсолютна/ към изследваните моменти 31.12.2017г., 31.12.2017г. и 31.12.2019г. и те са както следва: обща ликвидност - съответно 3.613, 3.675 и 0.343; бърза ликвидност - съответно 3.613, 3.498 и 0.343, незабавна ликвидност - съответно 2.638, 3.498 и 0.031, абсолютна ликвидност - съответно 2.638, 3.498 и 0.031.

Преизчислени са и коефициентите на финансова автономност, които към 31.12.2017г. и 31.12.2018 са с положителни стойности, а към 31.12.2019г. - с отрицателна стойност /-0.627/. Към първите две дати с положителни стойности са и коефициентите на задлъжнялост, а към 31.12.2019г. и този коефициент е с отрицателна стойност /-1.595/.

Експертизата е установила, че към 31.12.2019г. собственият капитал на длъжника е с отрицателна стойност.

В Таблица №16 от допълнителното заключение експертизата е изчислила финансовите резултати на дружеството, които към 31.12.2017г. са печалба в размер на

192хил.лв., към 31.12.2018г. - загуба в размер на 134хил.лв. и към 31.12.2019г. - загуба в размер на 536хил.лв. Вещото лице е установило, че за стопанската 2019/2020г. дружеството не осъществява дейност и към дата на изготвяне на заключението задълженията му са общо в размер на 546 419.61лв., от които 329 472.63лв. са падежирали и изискуеми. Парадигма на дейността са налице значителни затруднения и длъжникът не е в състояние да покрива краткосрочните си задължения.

При така установената фактическа обстановка и с оглед правомощията си по чл. 269 от ГПК, съдът намери от правна страна следното:

За откриване производство по несъстоятелност следва да са налице следните кумулативните материално правни предпоставки: подадена до компетентният по смисъла на чл.613 ТЗ съд молба от лицата, изрично изброени в чл.625 ТЗ, съответно лицата по чл. 742, ал.2 ТЗ; длъжникът да е търговец по смисъла на чл.1 ТЗ; да е налице изискуемо парично задължение на длъжника, породено или отнасящо се до търговска сделка по см. на чл.608, ал.1, т.1 ТЗ или публичноправно задължение към държавата и общините, свързано с търговската му дейност или задължение по частно държавно вземане; наличие на неплатежоспособност на длъжника по смисъла на чл.608, ал.1 ТЗ /евентуално свръхзадълженост съгласно чл.742, ал.1 ТЗ, ако е корпоративно търговско дружество/ и затрудненията на длъжника да не са временни, като състоянието на неплатежоспособност да е обективно и трайно /арг. чл. 631 ТЗ/.

В настоящият случай молбата е подадена до компетентния съд, от лице, легитимиращо се като кредитор на длъжника- търговец.

Както правилно е приел Окръжен съд - Враца, налице са изискуеми парични задължения на "АГРО ТЕРАНОВА 1"ЕООД, породени от сключена с кредитора - "ПИРГОС АГРО"ООД търговска сделка.

С оглед на изложеното и правилно ОС - Враца, ТО, е приел, че са налице изискуеми вземания на молителя по търговска сделка, като една от материалноправните предпоставки за откриване производство по несъстоятелност.

Правилен е и изводът на първоинстанционният съд за неплатежоспособност на длъжника. Съгласно задължителната за съдилищата практика на ВКС, формирана по реда на чл.290 ГПК, състоянието на неплатежоспособност по смисъла на чл.608 ТЗ е обективно финансово състояние на търговеца, изразяващо се в невъзможността му да погасява изискуемите си парични задължения към кредиторите по чл.608, ал.1 ТЗ с наличните си краткотрайни активи, която му невъзможност следва да се прецени с оглед цялостното му икономическо състояние към момента, в който решаващият съд формира своето решение.

Следователно преценката дали с проведеното от длъжника обратно доказване е оборена презумпцията на чл.608, ал.2 или ал.3 ТЗ /редакция бр.20/2013 год./, следва да се

извърши въз основа действителното му цялостно финансово и икономическо състояние, изразено чрез показателите за ликвидност, финансова автономност и задлъжнялост, при отчитане на най-ранния момент на спиране на плащанията като външен белег на неплатежоспособността, като началната дата на неплатежоспособността следва да се определи не съобразно конкретно извършено или неизвършено плащане по вземане на определен кредитор, а чрез установяване доколко спирането на плащанията представлява израз на общото икономическо състояние на длъжника, в който смисъл е и решение № 90/20.07.12год. на ВКС по т.д. № 1152/11год.

С постановено по реда на чл.290 ГПК решение № 71 от 30.04.2015год. по т. д. № 4254/13год., ВКС се е произнесъл по въпроса за значението на коефициентите за ликвидност и на останалите финансово- икономически показатели и тяхната тежест при определяне на началната дата на неплатежоспособност, като е приел, че водещи при преценката за състоянието на неплатежоспособност, са показателите за ликвидност, които се формират като съотношение между краткотрайните активи /всички или определена част от тях/ към краткосрочните или текущи задължения на предприятието, между които основен показател за състоянието на неплатежоспособност е коефициентът на обща ликвидност.

В настоящия случай по делото е установено, че длъжникът е обслужвал задълженията си и единствения кредитор, спрямо който е налице спиране на плащанията, е молителят „ПИРГОС АГРО“ ООД в рамките на индивидуално принудително изпълнение, от което състоянието на неплатежоспособност се презюмира, съгласно чл. 608, ал. 4 от ТЗ.

Настоящият състав кредитира изготвеното допълнително заключение на вещото лице пред първоинстанционния съд, като компетентно изготвено, от което се установява, че показателите за ликвидност, финансова автономност и задлъжнялост, които отразяват цялото икономическо състояние на длъжника към 31.12.2017г., 31.12.2018г. и 31.12.2019г., са с добри коефициенти за първите два периода за разлика от последния такъв, когато драстично намаляват и са под единица, което сочи, че длъжникът не е в състояние да покрие краткосрочните си задължения с наличните краткотрайни активи. Към 31.12.2019г. показателите за финансовата автономност и задлъжнялост са с отрицателни стойности и дружеството е изпаднало в зависимост от кредиторите си и е налице тенденция към декапитализация. През стопанската 2019 – 2020г. длъжникът не осъществява дейност. От така изложеното следва, че длъжникът е изпаднал в състояние на обективна и трайна неплатежоспособност.

В тежест на длъжника е да ангажира доказателства, обосноваващи временни затруднения за извършването на дължимите плащания или че разполага с имущество, достатъчно да покрие задълженията му без опасност за интересите на кредитора по см. на чл.631 ТЗ, каквито доказателства той не е ангажирал по делото.

По отношение на оспорената от въззивника начална дата на неплатежоспособността, настоящата инстанция намира следното:

Началната дата е най-ранната, установена по делото дата, към която са налице всички елементи от фактическия състав на неплатежоспособността. Тя се определя според най-ранния падеж на изискуемо непогасено парично задължение, при условие, че към този момент са налице и останалите предпоставки на [чл. 608, ал. 1 ТЗ](#) с оглед общото икономическо състояние на длъжника така решение № 787/15.12.2011 г. по т.д. № 1119/2011 г. на ВКС, II т.о.; решение № 90/20.07.2012 г. по т.д. № 1152/2011 г. на ВКС, I т.о. и др. В случая тази най-ранна дата е 31.12.2019г. към който момент е установено най-старото задължение с настъпил падеж към молителя „ПОРГОС АГРО“ ООД, така и отрицателни стойности на коефициентите за ликвидност, както правилно и обосновано е прието от първоинстанционния съд. Видно от допълнителната съдебно – счетоводна експертиза, изготвена пред първоинстанционния съд, през предишните два периода, а именно 31.12.2017г. и 31.12.2018г. показателите за ликвидност, финансова автономност и задължнялост на дружеството са в предвидените норми, което води до извода за добро финансово и икономическо състояние на дружеството през тези периоди.

Относно така направеното възражение за непроизнасяне от страна на първоинстанционния съд по отношение на свръхзадължеността на длъжника, при изрично направено искане по този въпрос, настоящият състав намира следното:

Неплатежоспособността и свръхзадължеността са две отделни предпоставки за откриване на производство по несъстоятелност, които са самостоятелни. Могат да бъдат предявени в условията на кумулативност или евентуалност. Възможно е откриване на производство по несъстоятелност и на двете основания така Решение № 202 от 11.12.2014г., постановено по т.д. № 659/2014г. на ВКС, ТК, I т.о.

Предвид установения в чл. 6, ал. 2 ГПК, приложим предвид нормата на чл. 621 ТЗ и в производството по несъстоятелност, принцип на диспозитивното начало предметът на делото и търсената защита се определя от молителя с депозираната до съда молба по чл. 625 ТЗ. В настоящият случай с подаването на молбата по чл.625 от ТЗ молителят е поискал откриване на производство по несъстоятелност на основание неплатежоспособност и при условията на евентуалност на свръхзадълженост. При уважаване на молбата за откриване на производство по несъстоятелност на основание неплатежоспособност е отпаднала нуждата от произнасяне по свръхзадължеността. Направеното в последното о.с.з. по делото пред първоинстанционния съд преминаване от евентуално към кумулативно съединяване на двете предпоставки за откриване на производство по несъстоятелност не следва да се взема предвид.

Поради съвпадение на крайните изводи на двете съдебни инстанции, обжалваното решение следва да бъде потвърдено.

При този изход на спора претендираните от въззиваемият – ищец разноски не следва да му се присъждат.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №260002 от 13.08.2020г., постановено по т.д.н. №169/2019г. по описа на Окръжен съд – Враца, ТО.

Решението може да са обжалва от страните пред ВКС на Р. България, в едномесечен срок от връчването му, при наличието на предпоставките по чл. 280, ал. 1 и ал. 2 от ГПК.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____